

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ద్వియేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా తః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనోష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః అనుగ్రహప్రసాదేన సర్వేషాం భక్తజనానాం ఆధివ్యాధి నివృత్తి
ద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికా క్రిమిజనిత సమస్త దుష్టభావ నివారణార్థం, సర్వారిష్ట
నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం,
వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తితానేక జన్మాఘ నిబర్హణార్థం, సమస్త పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే
ఆదిపర్వణి యథాశక్తి తృతీయో2ధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యస ధ్యానమ్ ॥

వ్యసం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్రీపాయ విఘ్నరూపాయ వ్రీసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వొస్తిపాయ నమోనమః ॥

అచతుర్వదనో బ్రహ్మే ద్విబాహురపరో శూరిః ।
అఫాలలోచనశ్శంఖుః భగవన్ బాదరాయణః ॥

పాష్యపర్వ

జనమేజయం ప్రతి సరమాయాః శాపః జనమేజయకర్తృకం సోమశ్రవసః పారోహిత్యే
 వరణమ్, ఆరుణుపమన్యవేదోద్ధజ్కానాం గురుభక్తేర్వర్ణనమ్, ఉదజ్కేన సర్వయజ్ఞార్థం
 జనమేజయ ప్రోత్సాహనం చ

సాతిరువాచ

జనమేజయః పారీక్షితః సహ భ్రాతృభిః కురుక్షేత్రే దీర్ఘసత్రముపాస్తే ॥
 తస్య భ్రాతరస్తయః శ్రుతసేన ఉగ్రసేనో భీమసేన ఇతి ॥
 తేషు తత్సత్రముపాసీనేష్వాగచ్ఛత్ సారమేయః ॥ ॥ 03 - 01 ॥

స జనమేజయస్య భ్రాతృభిరభిహతో రోరూయమాణో
 మాతుః సమీపముపాగచ్ఛత్ ॥ ॥ 03 - 02 ॥

తం మాతా రోరూయమాణమువాచ ॥ కిం రోదిషి కేనాస్యభిహత ఇతి ॥ ॥ 03 - 03 ॥

స ఏవముక్తో మాతరం ప్రత్యువాచ జనమేజయస్య భ్రాతృభిరభిహతో2స్మీతి ॥ ॥ 03 - 04 ॥

తం మాతా ప్రత్యువాచ వ్యక్తం త్వయా తత్రాపరాద్ధం యేనాస్యభిహత ఇతి ॥ ॥ 03 - 05 ॥

స తాం పునరువాచ నాపరాధ్యామి కించిన్నావేక్షే హవీంషి నావలిహ ఇతి ॥ ॥ 03 - 06 ॥

తచ్ఛ్రుత్వా తస్య మాతా సరమా పుత్రదుఃఖార్తా తత్సత్రముపాగచ్ఛద్యత్ర
 స జనమేజయః సహ భ్రాతృభిర్దీర్ఘసత్రముపాస్తే ॥ ॥ 03 - 07 ॥

స తయా క్రుద్ధయా తత్రోక్తో2యం మే పుత్రో న కించిదపరాధ్యతి
 నావేక్షతే హవీంషి నావలేధి కిమర్థమభిహత ఇతి ॥ ॥ 03 - 08 ॥

న కించిదుక్తవస్తస్తే సా తానువాచ యస్మాదయమభిహతో2నపకారీ
 తస్మాదదృష్టం త్వాం భయమాగమిష్యతీతి ॥ ॥ 03 - 09 ॥

ఏవముక్తో దేవశున్యా సరమయా భృశం సన్మాన్తో విషణ్ణశ్చాసీత్ ॥ ॥ 03 - 10 ॥

స తస్మిన్ సత్రే సమాస్తే హస్తినపురం ప్రత్యేత్య పురోహితమనురూపమన్విచ్ఛమానః
 పరం యత్నమకరోద్యో మే పాపకృత్యాం శమయేదితి ॥ ॥ 03 - 11 ॥

స కదాచిన్మగయాం గతః పారీక్షితో జనమేజయః
కస్మింశ్చిత్స్వవిషయ ఆశ్రమమపశ్యత్ || 03 - 12 ||

తత్ర కశ్చిద్భషిరాసాంచక్రే శ్రుతశ్రవా నామ ||
తస్య తపస్యభిరతః పుత్ర ఆస్తే సోమశ్రవా నామ || 03 - 13 ||

తస్య తం పుత్రమభిగమ్య జనమేజయః పారీక్షితః పారోహిత్యాయ వవ్రే || 03 - 14 ||

స నమస్కృత్య తమ్పిషిమువాచ భగవన్నయం
తవ పుత్రో మమ పురోహితో2స్త్వతి || 03 - 15 ||

స ఏవముక్తః ప్రత్యువాచ జనమేజయం భో జనమేజయ పుత్రో2యం మమ
సర్వాజ్ఞ్యతో మహాతపస్వీ స్వాధ్యాయసమ్పన్నో మత్తపోవీర్యసమ్భుతో
మచ్ఛక్రం పీతవత్యాస్తస్యాః కుక్షౌ జాతః || 03 - 16 ||

“ప్రహేళిక ” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

పంచాగ్నయో మనుష్యేణ పరిచర్యాః ప్రయత్నతః ।
పితా మాతాగ్నిరాత్మా చ గురుశ్చ భరతర్షభ ||

పంచైన పూజయంల్లోకే యశః ప్రాప్నోతి కేవలమ్ ।
దేవాన్ పితౄన్ మనుష్యాంశ్చ భిక్షూనతిథిపంచమాన్ ||

పంచ త్వానుగమిష్యంతి యత్ర యత్ర గమిష్యసి ।
మిత్రాణ్యమిత్రా మధ్యస్థా ఉపజీవ్యోపజీవినః ||

పంచేంద్రియస్య మర్త్యస్య చిద్రం చేదేక మింద్రియమ్ ।
తతో2స్య స్రవతి ప్రజ్ఞా దృతేః పాత్రాదివోదకమ్ ||

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ |
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః |
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాన్తాయ కణ్కాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥